

قانون کار

قانون بیمه بیکاری

همراه با

تصویب نامه‌ها، آئین نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها،
طبقه‌بندی مشاغل، پاداش افزایش تولید، مزد و پاداش،
شوراهای اسلامی کار، انجمن‌های صنفی، هیأت تشخیص،
هیأت حل اختلاف، آئین دادرسی کار، آموزش‌های فنی
و حرفه‌ای، حفاظت فنی، بهداشت کار، انضباط کار،
بازرسی کار و...

تدوین

جهانگیر منصور

به‌روزرسانی، اضافات و اصلاحات:

واحد پژوهش، تنقیح و تدوین قوانین دیدآور

نشر دوران

- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۹۲/۱۲/۲۳ شورای عالی کار در [مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل
۲۰۵ | مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۵ ۲۰۸
- بخشنامه درباره مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۵ ۲۰۹
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل
۲۱۲ | مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند
- بخشنامه درباره مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۶ ۲۱۵
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت
۲۱۸ | دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ شورای عالی کار
[در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل
۲۲۰ | مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند
- جدول حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۶ ۲۲۳
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۷ ۲۲۴
- بخشنامه درباره مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۷ ۲۲۵
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت
۲۲۸ | دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ شورای عالی کار
[در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل
۲۳۰ | مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار سال ۱۳۹۸ ۲۳۳
- بخشنامه درباره مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۸ ۲۳۴
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل
۲۳۷ | مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت
۲۴۰ | مصوبه شورای عالی کار درخصوص تعیین حداقل مزد کارگران در
۴۶۹ | سال ۱۳۹۹

- قانون شمول مقررات قانون کار و حفاظت فنی و بهداشت کار در [مورد کارکنان و اتباع خارجی نهادهای انقلاب و مؤسسانی که تولیدات غیرتسلیحاتی دارند] ۳۴۸
- قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ۳۵۰
- آئین نامه اجرایی ماده (۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ۳۶۷
- آئین نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ۳۷۳
- آئین نامه اجرایی ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ۳۷۸
- [انضباط کار - بازرسی کار]
- مقررات تعیین موارد قصور و نقض دستورات عملی ها و آئین نامه های [انضباط کار در کارگاهها موضوع تبصره ۲ ماده ۲۷ قانون کار] ۳۸۲
- آئین نامه چگونگی بازرسی کار موضوع تبصره ماده ۹۹ قانون کار ۳۸۶
- [سایر مقررات]
- آئین نامه مربوط به حمل بار با دست و بدون استفاده از وسایل مکانیکی [برای کارگران زن و نوجوانان] ۳۹۰
- لایحه قانونی یکسان شدن ساعات کار کارمندان و کارگران در سراسر [کشور و میزان آن] ۳۹۱
- قانون اعطای امتیازات ایثارگری و اشتغال در مناطق جنگی و [جنگ زده به کارگران مشمول قانون کار] ۳۹۲
- آئین نامه اجرایی ماده (۴) قانون اعطای امتیازات ایثارگری و [اشتغال در مناطق جنگی و...] ۳۹۴
- جدول مناطق جنگی و جنگ زده موضوع ماده ۳ آئین نامه اجرایی [ماده ۴ قانون اعطای امتیازات ایثارگری و...] ۳۹۸
- آئین نامه اجرائی ماده (۱۴۹) قانون کار [مسکن کارگران] ۳۹۹
- آئین نامه اعطای تسهیلات خرید مسکن کوچک به کارگران و [کارمندان کم درآمد] ۴۰۱
- آئین نامه کارهای سخت و زیان آور موضوع ماده ۵۲ قانون کار ۴۰۳
- آئین نامه اجرائی ماده (۱۲۹) قانون کار [اتباع خارجی] ۴۰۹
- آئین نامه اجرائی شیرخوارگاهها و مهد کودکها ۴۱۴
- قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی ۴۱۹
- رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (مربوط به مرخصی زایمان) ۴۲۳
- آئین نامه اجرایی قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از [مادران در دوران شیردهی] ۴۲۴
- تصویب نامه راجع به اعطای مرخصی زایمان و مرخصی شیردهی ۴۲۹
- تصویب نامه در خصوص مدت مرخصی زایمان (یک و دو قفلو) زنان شاغل [در بخش های دولتی و غیردولتی و دو هفته [مرخصی اجباری (تشویقی) همسران] ۴۳۰
- دستورالعمل ترکیب و چگونگی تشکیل هیأت فنی اشتغال در استانها [موضوع تبصره ماده (۱۷) آئین نامه اجرایی ماده ۱۲۹ قانون کار] ۴۳۱
- اصلاحیه دستورالعمل روش اجرایی و مدارک لازم جهت صدور [روادید ورود با حق کار و همچنین صدور، تمدید و تجدید پروانه کار اتباع خارجی] ۴۳۳
- قانون معافیت کارگاهها و مشاغل دارای پنج نفر کارگر و کمتر از [شمول قانون کار تا پایان برنامه سوم توسعه...] ۴۴۲
- قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره [داشتن پروانه کار] ۴۴۴
- آئین نامه اجرایی قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره [شغلی بدون داشتن پروانه کار] ۴۴۵
- تصویب نامه در خصوص ماده (۱۹۱) قانون کار ۴۶۲
- تصویب نامه راجع به تمدید مدت معافیت کارگاههای کوچک [کمتر از ده نفر از قانون کار] ۴۶۶

دفتر چهارم ۴۷۳

موادی از قانون اساسی - آراء دیوان عدالت اداری

نظریه کمیسیون کار و امور اجتماعی و...

فصل اول

تعاریف کلی و اصول

ماده ۱ کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها، مؤسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی مکلف به تبعیت از این قانون می‌شوند.

ماده ۲ کارگر از لحاظ این قانون کسی است که به هر عنوان در مقابله دریافت حق‌السعی اعم از مزد، حقوق، سهم سود و سایر مزایا به درخواست کارفرما کار می‌کند.

ماده ۳ کارفرما شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به ترتیب و به حساب او در مقابل دریافت حق‌السعی کار می‌کند. مدیران و مسئولان و به طور عموم کلیه کسانی که عهده‌دار اداره کارگاه هستند، نماینده کارفرما محسوب می‌شوند و کارفرما مسئول کلیه تعهداتی است که نمایندگان مذکور در قبال کارگر به عهده می‌گیرند. در صورتی که نماینده کارفرما صلاح و اختیارات خود تعهدی بنماید و کارفرما آن را نپذیرد، در مقابله کارفرما ضامن است.

ماده ۴ کارگاه محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا تصدیق و در آنجا کار می‌کند، از قبیل: مؤسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری، مسافری، خدماتی، تجاری، تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها.

فصل دوم

قرارداد کار

کلیه تأسیساتی که به اقتضای کار متعلق به کارگاه‌اند، از قبیل: نمازخانه، ناهارخوری، تعاونی‌ها، شیرخوارگاه، مهدکودک، درمانگاه، حمام، آموزشگاه حرفه‌ای، قرائت‌خانه، کلاس‌های سوادآموزی و سایر مراکز آموزشی و اماکن مربوط به شورا و انجمن اسلامی و بسیج کارگران، ورزشگاه و وسایل ایاب و ذهاب و نظایر آنها جزء کارگاه می‌باشند.

ماده ۵ کلیه کارگران، کارفرمایان، نمایندگان آنان و کارآموزان و نیز کارگاه‌ها مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ماده ۶ براساس بند چهار اصل چهل و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره‌کشی از دیگران ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهد بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هر کس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند.

بحث اول: تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن

ماده ۷ قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن کارگر در قبال دریافت حقوق‌السعی کاری را برای مدت موقت یا مدت غیرموقت برای کارفرما انجام می‌دهد.

تصریح ۱ حداکثر مدت موقت برای کارهایی که طبیعت آنها جنبه غیرمستمر دارد توسط وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تصریح ۲ در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود. [۱]

تصریح ۳ حذف شده است.^۲

تصریح ۴ حذف شده است.^۳

ماده ۸ شروط مذکور در قرارداد کار یا تغییرات بعدی آن در صورتی نافذ خواهد بود که برای کارگر مزایایی کمتر از امتیازات

^۱ اعداد داخل کروشه [ ] در تمام کتاب نشانه این است که برای اطلاع از آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و دیگر قوانین و توضیحات به دفتر چهارم صفحه ۴۶۷ مطابق شماره داخل کروشه مراجعه فرمائید.

^۲ و ^۳ به موجب به پایان رسیدن مدت زمان اجرای آزمایشی «قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی» (مصوب ۱۳۸۶/۵/۷ برای پنج سال)، حذف می‌گردد.

فهرست قانون کار - قانون بیمه بیکاری

دفتر اول - قانون کار ۱۳

۱۵	فصل اول - تعاریف کلی و اصول
۱۷	فصل دوم - قرارداد کار
۱۷	مبحث اول: تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن
۲۰	مبحث دوم: تعلیق قرارداد کار
۲۳	مبحث سوم: خاتمه قرارداد کار
	مبحث چهارم: جبران خسارت از هر قبیل و پرداخت مزایای پایان
۲۶	[کار
۲۹	فصل سوم - شرایط کار
۲۹	مبحث اول: حق السعی
۳۵	مبحث دوم: مدت
۳۸	مبحث سوم: تعطیلات و مرخصی‌ها
۴۰	مبحث چهارم: شرایط کار زنان
۴۲	مبحث پنجم: شرایط کار نوجوانان
۴۳	فصل چهارم - حفاظت فنی و بهداشت کار
۴۳	مبحث اول: کلیات
۴۸	مبحث دوم: بازرسی کار
۵۴	فصل پنجم - آموزش و اشتغال
۵۴	مبحث اول: کارآموز و مراکز کارآموزی
۵۴	۱ - مراکز کارآموزی
۵۶	۲ - کارآموز و قرارداد کارآموزی

- ۵۹ مبحث دوم: اشتغال
- ۶۰ مبحث سوم: اشتغال اتباع بیگانه
- ۶۴ فصل ششم - تشکلهای کارگری و کارفرمایی
- ۷۰ فصل هفتم - مذاکرات و پیمانهای دسته جمعی کار
- ۷۴ فصل هشتم - خدمات رفاهی کارگران
- ۷۷ فصل نهم - مراجع حل اختلاف
- ۸۱ فصل دهم - شورای عالی کار
- ۸۳ فصل یازدهم - جرائم و مجازاتها
- ۸۹ فصل دوازدهم - مقررات متفرقه
- تصویب نامه در خصوص تعیین کارهای غیرمستمر، موضوع تبصره (۱) ماده (۷)
- ۴۶۷ [قانون کار
- آیین نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ماده (۱۴) قانون کار و الحاق
- ۹۴ [یک تبصره به آن
- قانون استفساریه قانون اصلاح تبصره ماده (۱۴) قانون کار و الحاق یک
- ۹۵ [تبصره به آن
- تصویب نامه راجع به ضوابط تشخیص موارد از کارافتادگی...
  - قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان
- ۱۰۰

د فتر دوم - قانون بیمه بیکاری ۱۰۳

- ۱۰۵ ۱ - قانون بیمه بیکاری
- ۱۱۴ ۲ - آئین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری
- ۱۲۳ ۳ - وحدت رویه اجرای بیمه بیکاری
- از قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح
- ۱۲۵ [ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه...

د فتر سوم - آئین نامه ها، تصویب نامه ها،

بخشنامه ها و دستورالعمل ها... ۱۲۹

- [افزایش تولید - طبقه بندی مشاغل]
- آئین نامه نحوه انعقاد قراردادهای مربوط به چگونگی تعیین و پرداخت
- ۱۳۱ [پاداش افزایش تولید
- ضوابط و روش های اجرایی آئین نامه مصوب ۱۳۷۰/۸/۱۱ موضوع ماده ۴۲
- ۱۳۴ [قانون کار

- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۹۲/۱۲/۲۳ شورای عالی کار در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل [مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند] ۲۰۵
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۵ ۲۰۸
- بخشنامه دربارهٔ مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۵ ۲۰۹
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل [مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند] ۲۱۲
- بخشنامه دربارهٔ مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۶ ۲۱۵
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت] ۲۱۸
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۵ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل [مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند] ۲۲۰
- جدول حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۶ ۲۲۳
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۳۹۷ ۲۲۴
- بخشنامه دربارهٔ مورد حداقل مزد سال ۱۳۹۷ ۲۲۵
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت] ۲۲۸
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل [مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند] ۲۳۰
- میزان حداقل حقوق و مزایای کارگران مشمول قانون کار سال ۱۳۹۸ ۲۳۳
- بخشنامه دربارهٔ حداقل مزد سال ۱۳۹۸ ۲۳۴
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ شورای عالی کار [در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل [مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند] ۲۳۷
- دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ شورای عالی کار [در مورد کارگران کارمزدی دائم و موقت] ۲۴۰
- مصوبه شورای عالی کار در خصوص تعیین حداقل مزد کارگران در سال ۱۳۹۹ ۴۶۹

- آئین‌نامه اجرایی قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از
۴۲۴ [مادران در دوران شیردهی]
- تصویب‌نامه راجع به اعطای مرخصی زایمان و مرخصی شیردهی
۴۲۹
- تصویب‌نامه در خصوص مدت مرخصی زایمان (یک و دو قلو) زنان شاغل
[در بخش‌های دولتی و غیردولتی و دو هفته
۴۳۰ [مرخصی اجباری (تسویقی) همسران]
- دستورالعمل ترکیب و چگونگی تشکیل هیأت فنی اشتغال در استان‌ها
[موضوع تبصره ماده (۱۷) آئین‌نامه اجرایی
۴۳۱ [ماده ۱۲۹ قانون کار]
- اصلاحیه دستورالعمل روش اجرایی و مدارک لازم جهت صدور
[روادید ورود با حق کار و همچنین صدور، تمدید و
۴۳۳ [تجدید پروانه کار اتباع خارجی]
- قانون معافیت کارگاه‌ها و مشاغل دارای پنج نفر کارگر و کمتر از
۴۴۲ [شمول قانون کار تا پایان برنامه سوم توسعه...]
- قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره شغلی بدون
۴۴۴ [داشتن پروانه کار]
- آئین‌نامه اجرایی قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره
۴۴۵ [شغلی بدون داشتن پروانه کار]
- تصویب‌نامه در خصوص ماده (۱۹۱) قانون کار
۴۶۲
- تصویب‌نامه راجع به تمدید مدت معافیت کارگاه‌های کوچک
۴۶۶ [کمتر از ده نفر از قانون کار]

دفتر چهارم ۴۷۳

موادی از قانون اساسی - آراء دیوان عدالت اداری
نظریه کمیسیون کار و امور اجتماعی و...

فصل اول

تعاریف کلی و اصول

ماده ۱ کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها، مؤسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی مکلف به تبعیت از این قانون می‌باشند.

ماده ۲ کارگر از لحاظ این قانون کسی است که به هر عنوان در مقابل دریافت حقوق‌السعی اعم از مزد، حقوق، سهم سود و سایر مزایا به درخواست کارفرما کار می‌کند.

ماده ۳ کارفرما شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به درخواست و به حساب او در مقابل دریافت حقوق‌السعی کار می‌کند. مدیران و مسئولان و به طور عموم کلیه کسانی که عهد در اداره کارگاه هستند، نماینده کارفرما محسوب می‌شوند و کارفرما مسئول کلیه تعهداتی است که نمایندگان مذکور در قبال کارگر به عهده می‌گیرند. در صورتی که نماینده کارفرما خارج از اختیارات خود تعهدی بنماید و کارفرما آن را نپذیرد، در مقابل کارفرما ضامن است.

ماده ۴ کارگاه محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا نمایندگی او در آنجا کار می‌کند، از قبیل: مؤسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری، مسافربری، خدماتی، تجاری، تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها.

کلیه تاسیساتی که به اقتضای کار متعلق به کارگاه‌اند، از قبیل: نمازخانه، ناهارخوری، تعاونی‌ها، شیرخوارگاه، مهدکودک، درمانگاه، حمام، آموزشگاه حرفه‌ای، قرائت‌خانه، کلاس‌های سوادآموزی و سایر مراکز آموزشی و اماکن مربوط به شورا و انجمن اسلامی و بسیج کارگران، ورزشگاه و وسایل ایاب و ذهاب و نظایر آنها جزء کارگاه می‌باشند.

ماده ۵ کلیه کارگران، کارفرمایان، نمایندگان آنان و کارآموزان و نیز کارگاه‌ها مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ماده ۶ براساس بند چهار اصل چهل و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره‌کشی از دیگران ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهد بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هر کس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند.

فصل دوم

قرارداد کار

مبحث اول: تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن

ماده ۷ قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن کارگر در قبال دریافت حقوق سعی کاری را برای مدت موقت یا مدت غیرموقت برای کارفرما انجام می‌دهد.

تبصره ۱ حداکثر مدت موقت برای کارهایی که طبیعت آنها جنبه غیرمستمر دارد توسط وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲ در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود. [۱]

تبصره ۳ حذف شده است.^۲

تبصره ۴ حذف شده است.^۳

ماده ۸ شروط مذکور در قرارداد کار یا تغییرات بعدی آن در صورتی نافذ خواهد بود که برای کارگر مزایایی کمتر از امتیازات

۱ اعداد داخل کروشه [ ] در تمام کتاب نشانه این است که برای اطلاع از آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و دیگر قوانین و توضیحات به دفتر چهارم صفحه ۴۶۷ مطابق شماره داخل کروشه مراجعه فرمائید.

۲ و ۳. به موجب به پایان رسیدن مدت زمان اجرای آزمایشی «قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی» (مصوب ۱۳۸۶/۵/۷ برای پنج سال)، حذف می‌گردد.